

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDÁSZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE- ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyzög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
				Egész évre	8 frt — kr
				Félévre	8 " — "
				Évnyegyedre	1 " 50 "
				Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.	

DEÉS, 1884. nov. 15.

Lapunk közelebbi számának tárczája hozta az ugynevezett Hóra-lázadásnak részleteit. A „Pesti Napló“ egyik közelebbi számában ezen ügyre vonatkozólag a többek közt ezeket mondja:

„A román túlzók megkísérlették a Hóra s Kloska keréketörésének századik évfordulóját nemzeti ünnep álarca alatt forradalmi propagandául használni fel.

A propaganda éle Ausztria, de főleg Magyarország ellen irányult. S Erdély lett volna színtere a nagy politikai demonstrációnak.

De a vállalat megbukott az egész vonalon.

Megbukott Bukarestben, Jassyban, s megbukott a magyar korona területén. Mert az ily tüntetésekhez az alkalmon kívül még két dolog szükséges. Az egyik a lelkesedés, a másik a pénz. A tisztelt rendezők elébb lelkesedéssel akartak pénzt csinálni, hogy aztán a pénzzel fokozhassák a lelkesedést. De a magyarországi románok először is nem lelkesedtek az eszméért, s így pénzt sem adtak rá; s másodsor, a szükséges pénznek hiányában, még a tisztelt rendezők lelkesedése is lelankadt.

E tüntetés felsülése becsületükre válik, valamint hogy annak sikere nemcsak a legrosszabb politika lett volna rájuk nézve, hanem erkölcsi csapás.

Magyarországon a románok sohasem voltak oly helyzetben, hogy lázadásra okot találhattak volna. Hóra is csak a legnagyobb hazugságokkal tudta fellázítani őket, és pedig csak a császár nevében. S azóta egy század mult el. Magyarországon ma minden polgári szabadság egyenlő kincse minden honpolgárnak nemzetiségi különbség nélkül; s a magyarországi románok akár a közpályán, akár

a társadalmi kenyérkereset terén szorgalmukkal és képzettségeikkel épp úgy boldogulhatnak, mint akárki más. Nincs előttük elzárva semmi tér: csak az állam elleni izgatások tere van elzárva. Azaz, hogy még ez sincs. Hanem ha rálépnek, számoljanak a következő kezményekkel.

Most a Hóra-Kloska-demonstrációkkal ők kétségtelenül e térre léphettek volna; de nem léptek. Nagyon jól tették. Örömmel konstatáljuk, hogy a román nemzetiség zöme okosabb, mint azon túlzók, a kik vezéreik szeretnének lenni.

S kiváló örömmel jegyezzük föl azt is, hogy még a budapesti román ifjuság is elítélte e tüntetést és nyilvánosan tiltakozott azon hir ellen, mintha az ifjuság csatlakozni kívánna e tüntetéshez.

Erős meggyőződésünk, hogy Magyarországon a románoknak nem barátja, hanem a legnagyobb ellensége az, a ki a Hóra-féle örült ábrándokat hintegeti szívébe.

Mert megmérgezi egész életüket; s egy elérhetetlen kiméra kergetésére kárhoztatja.

S annál elérhetetlenebb ez ábránd, minél inkább számít a különbözetek segélyére. Mert vagy nem bír velünk az orosz, s akkor a területi viszonyok nem változnak; vagy bír, s akkor az oroszok e győzelmét a románok keserülik meg legelőször.

A románok boldogulására csak két út nyílik.

Egyik az, hogy Románia örüljön önálló királyságának s maradjon békés szomszéd és szövetséges.

A másik, hogy a magyarországi románok ám tartsák és óvják meg román nemzetiségüket, de legyenek hű és igaz magyar honpolgárok.

Minden út, melyet ezeken kívül keresnek, meddő harcra és bukásba vezet.“

A szamosvölgyi-vasút igazgatóságának október havi ülése.

1.) Bárányffy Dezső elnök azon előterjesztésének, miszerint a mult havi ülés határozatai végrehajtottak tudomásul vétele után, a szeptember havi pénzügyi jelentés olvastatott, mely szerint a hóban különféle címleteken befolyt: 42,356 frt 35 kr., kiatott: forgalmi számlákon 5284 frt 59 kr. folyó számlákon 19,064 frt 18 kr. Összesen 24,348 frt 77 kr., átment 1884. október hóra 18007 frt 58 kr. mint pénztári egyenleg. Tudomásul szolgál. — Ezután üzemigazgató jelentést tett a szeptember havi forgalomról, melynek alapján a bevétel tett: 17,331 frt., és így 5049 frttal több bevétel volt mint a mult év szeptemberében.

2.) Üzemigazgató az „Ügyrend“ értelmében az 1885. évre vonatkozó költség-előirányzatot be-terjeszti; ezen költség-előirányzat 170,000 frt, 1885. évi feltételezett bevételhez mérten vétetett fel s a részletezett kiadások ily bevétellel állanak szemben. A részletesen előadott és összesen 87,000 frtra rugó 1885-ik évi költség-előirányzat az előadott indokoknál fogva helyben hagyatik és üzemigazgatónak a költség-előirányzat határában 87,000 forintig a hitel oly utasítás mellett nyitattik meg, miszerint a vonatmozgósítás és műhely költség előirányzat 10. tétele alatt foglalt 2700 frtra nézve a részletes költségtervezet utólagosan az igazgatóság elé terjesztendő leendő; jóváhagyó tudomásul vétetett.

3.) Miután az iroda helyiségek hiányossága és czélszerűtlen beosztása miatt több ízben emeltetett panasz, üzemigazgató javasolja, hogy az iroda-helyiségek bérlete — mely úgy is 1885. évi április hó 24-én lejár s a szerződés értelmében hat havi felmondás szükséges — a t. igazgatóság által mondassék fel, és Kovács Samu újonnan épült emeleti helyiségei vétessenek ki 700 frt évi bérleti árban a vasút részére 3 évre, annál is inkább, mert ezen iroda-helyiségek a kívánal-

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

Gróf Lónyay Menyhért.

(Szül. 1822. január 6., meghalt 1884. november 3.)

Gróf Lónyay Menyhért halálával — melynek gyászshírét lapunk közelebbi száma hozta — kétségkívül jelentékeny veszteség érte Magyarországot. Az alkotások, melyekhez neve fűződik: a „Földhitelintézet“ a „Biztosítási Társaság“, a „Tiszavölgyi Társulat“ az 1867-diki kiegyezés finansziális része, mind oly művek, melyeknek egyike is elegendő maradandó emléket biztosítana számára a hazában.

Gróf Lónyay nem tartozott azon államférfiak közé, kikre azt szokták mondani: „kevés az esze, sok a szerencséje“, mert neki megfordítva: több volt az esze, vagyis tudománya, mint a szerencséje. Többé-kevesbbé mindig idealista volt — habár a ház hideg emberének szerette magát mutatni; de hogy nem ez volt valója, kitűnik abból, hogy az akadémia és egyháza ügyei iránt mindig lelkesülni tudott; utolsó órája is humanistikus munkája alatt ütött.

Fogalmi mint tudományosan képzett nemzetgazdának, természetesen nagyban eltérnek sok

társaitól; s mint legtöbb kálvinista, modorában merev és kiméletes; ez pedig nem igen szokta szaporítani az érdek-barátok számát.

Gróf Lónyay csak ott volt helyén, hol szakismeretei mellett hajlandóságra nem volt szükség.

Az eszmékért tudott lelkesülni; de az egyének iránt hideg maradt. Nehezen megközelíthető volt, — a nélkül, hogy valóban kevély lett volna. Puritán volt, a nélkül, hogy erre csak gondolt is volna.

A tudományból merített elvei tisztaságában bízva, mit sem törődött azzal, hogy mit mondanak az emberek. S ez volt a baja; egy kis kép-mutatással sokkal többre vitte volna. De ő az akadémia elnöke volt! Ezt ő nem tehetette.

Gróf Lónyay Menyhért földi pályájának 62 évéből 40-et a közpályán töltött el. E negyven év viharos korszak volt a nemzet történetében, melyben Lónyay képes volt magának vezérszerpet biztosítani. Huszonegy éves korában az 1843-diki országgyűlésnek már tagja volt és a közgazdasági téren sokoldalú ismereteivel csakhamar magára vonta a közfigyelmet. Erélyes küzdelmet fejtett ki a védvám-rendszer ellen.

1848-ban a második magyar miniszteriumban pénzügyminiszteri másod-államtitkár volt. Függetlenségi harcunk leveretése után ő is külföldre menekült, de az 1850 diki amnestia után visz-

zatért. Az abszolutizmus alatt leszorítva a politikai élet teréről, nagy tevékenységet fejtett ki a társulási működés terén, a közlekedési és közgazdasági ügyek előmozdítása körül.

Az általa felkarolt ügyek közt első helyen volt a Tisza-szabályozási ügy. Egyéb maradandó érdemei is vannak az egyesületi téren. Buzgó tagja volt az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“-nek. Az ő szakosztályi elnöklete alatt készültek a földhitel, dohány és cukorügy iránti memorandumok. Nagyrésze volt a magyar „Földhitelintézet“ alakításában. Az egyes vidékek befolyásos egyéneit folyton buzdígtatá vidéki gazdasági egyesületek alakítására. A „Szabolcsi Gazdasági Egyesület“ alapszabályait ő készíté és a „Szabolcsi Takarékpénztár“ létesítésére is megtette az első lépéseket. Mint elnök nagy gondal vezette a „Magyar Biztosító Társulat“ ügyeit. Nehány társával megalapítá a „Budai Kereskedelmi és Iparbank“-ot.

E mellett nagy gondot fordított a református egyház ügyeire is. 1857. és 1858-ik évben tagja volt azon küldöttségnek, mely a protestáns egyház sérelmeit a király elé terjeszté. A pápens kiadásakor bátran fölemelte szavát a protestáns egyház önkormányzati joga mellett. 1867-ben a dunamelléki kerület főgondnoka lett. A halál is az egyház szolgálatában érte utol.

maknak teljesen megfelelnek s a jelenleginél még évi 50 fttal jótányosabbak is. Ezen javaslat értelmében eljárni utasított az elnökség.

4.) A szamosvölgyi vasút kiépítéséről szóló 1880. évi XXXII. t. czikkkel beczikkelyezett engedélyokmányának a Deés-oesztercei vonalra és a Deés-deésaknai szárnyvonalra való kiterjesztése, úgyszintén ezen engedélyokmány némely határozmányának módosítására vonatkozó törvény érvénybe lépett, s mert e törvény értelmében a szamosvölgyi-vasút részvénytőkéje 3.000,000 frtra fel emeltetik olykép, hogy a törzs- és elsőbbségi részvények közötti arány nem mint eddig 1:1-hez, hanem mint 2/5:3/5-höz viszonylik, a hivatkozott törvény értelmében még kibocsátható 270,500 frt névértékű elsőbbségi részvény. Midőn az igazgatóság ezen javaslatot elfogadja, kimondatott az is, hogy a magas kormány hozzájárulása arra nézve kikéressék, és hogy ezen újabban kibocsátandó elsőbbségek megfelelő mennyiségével a függő adósság az „Ángló-Osztrák Bank“-kal szemben végleg kiegyenlítettessék.

5.) Elnök előterjeszti, miszerint részvényrészletekkel több részvényes van hátralékban. Ennek folytán jogtanácsosnak a részvény-részletekkel hátralékban levő részvényesek jegyzőke oly utasítással rendeltetik kiadatni, miszerint jogtanácsos mindazon hátralékosokkal szemben, kik ellen a végrehajtás már bíróilag elrendeltetett, a végrehajtást haladéktalanul foganatosítsa, az eddig meg nem perelt hátralékos részvényeseket pedig haladéktalanul beperelje.

6.) Üzletigazgató, nyert meghagyás következtében jelenti, hogy a fedett teherkocsik beszerzése tárgyában birtokában lévő ajánlatok alapján most már azon javaslatát terjesztheti elő, miszerint a szükséges fedett teherkocsik beszerzése iránt méltóztassék a t. igazgatóság határozni. Az igazgatóság üzletigazgató javaslatát elfogadja és utasítja, hogy a Ganz és társa budapesti cégnél a tett ajánlat alapján 16 darab fedett féknélküli és 4 drb fedett fékkel ellátott teherkocsit megrendeljen s az erre vonatkozó üzleti szerződést nevezett céggel megkösse. Könyvvezetési és pénztár-osztálynak egyidejűleg megrendeltetvén, hogy ezen kocsik évenkénti törlesztési hányadát a kocsibérek címletén hozza elszámolásba.

7.) Üzletigazgató hivatkozással arra, hogy miután az 1880. XXXII. t. czikkkel beczikkelyezett engedélyokmány megváltozása, illetve kiterjesztése következtében a szállítási díjakkal beszedett adó elengedett; szükségesnek tartja a jelenben érvényes díjszabásnak módosítását, előre bocátva, hogy ezen intézkedéssel személyszállító tételek minden viszonylatban olcsóbbak lesznek. Az igazgatóság üzletigazgató javaslatához hozzájárulván, a javaslat értelmében a jelenleg érvényben lévő díjszabás módosítását elhatározza s utasítja üzletigazgatót, hogy a módosított díjszabásra a magas kormány jóváhagyását kérje s intézkedjék, hogy ezen módosított díjszabás 1885. évi január 1-ével életbe lépjen.

Mint elsőrangú pénzügyi tehetség, az alkotmány visszaállítása óta élénk részt vett az országgyűlés munkálataiban. Gr. Andrássy Gyula kabinetjében pénzügyminiszter lett, innét 1870-ben Bécsbe ment a közös pénzügyminiszteri tárczát átvenni. Ekkor nyerte grófi rangját. Majd gr. Andrássy Gyula közös külügyminiszterré levén, a magyar kormány élére Lónyay állított. De az ellenzék erős támadásai 1872. decz. 2-án megbuktatták. Azonban ezután is kiváló szereplője maradt a politikai térnek.

Lónyay gróf holtteste az akadémia Kisfaludy-termében feküdt.

A holttestet vasúton Tuzsér-ra a családi sírboltba szállították. Szász Károly ref. püspök az elhunyt fölött emlékbeszédet mondott.

Ő felségeik a király és királyné nevében Pápay udvari tanácsos részvét-táviratot intézett Lónyay özvegyéhez. A tiszavölgyi társulat, a magyar földhitelintézet, az első m. ált. biztosító társaság rendkívüli üléseket tartott a temetés körüli intézkedések megállapítása céljából. Pozsony város testületileg képviseltette magát a temetésen. A dunamelléki ref. püspöki hivatal az összes református és ágostai püspököket és főgondnokokat táviratilag értesítette a gyászesetről.

Ezzel a napirend kimerítettvén, elnök az ülést bezárja.

A szamosvölgyi vasút igazgatóságának rendkívüli ülése volt október hó 25 én báró Bánffy Dezső elnökle alatt, melyben előadá, miszerint a Deés-besztercei vasút kiépítése és finanszírozása érdekében üzletigazgatóval közelebből Bécsben járván sikerült úgy az építés, valamint a finanszírozás kérdését megoldaniok. A kiépítés, valamint a finanszírozásra vonatkozó egész terjedelmében felolvasott s Ernst, Müller és Neufeldt-féle ajánlat elfogadtatott s a közelebből egybehivandó rendkívüli közgyűlés november hó 27-ére egybehivadni elrendeltetett, egyszersmint annak napirendje megállapítottatott, melyre vonatkozó részletes meghívást e lap közelebbi számának „Hirdetések“ rovata hozta; s egyszersmind az igazgatóság báró Bánffy Dezső elnök úr ő méltósága és Péterffi Zsigmond üzletigazgató úrnak a vasút továbbépítése ügyében kifejtett szíves fáradozásaikért s ennek alapján elért nagy eredményekért hálás köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezni elhatározta.

Deés város képviselő testületének gyűléséről.

Fenyő Lajos polgármester elnökle alatt f. hó 8-án tartott képviselő-testületi gyűlésben a következő közérdekű ügyek nyertek elintéztet:

1.) A borárlási jog haszonbérbe adása tárgyában a birtokossági választmány által készített árverezési feltételek kiigazítására a képviselő-testület által készített új munkálat, elfogadtatott és hozzájárulás végett a birtokossági választmány nyal közölni határozatott; egyuttal megbízott a tanács azon esetben, ha az új árverezési feltételeket a birtokossági választmány elfogadja: az árverezés foganatosításával.

2.) Az engedélyhez kötött iparágokra vonatkozólag készült és bizottságilag átvizsgált szabályrendeletek elfogadtattak és megerősítés végett szolnok-dobokamegye ngs. alispánjához felterjesztetni határozattak.

3.) Voith Gergelynek a Haller féle ház alsó részének bérletéről való lemondási nyilatkozatára érdemleges határozat, az erre vonatkozó ügyiratoknak felsőbb helyről beérkezéseig függőben hagyatott.

4.) Özv. Nikk Antalnénak a sátor-deszkavám hasznóbérletéről való felmondása véleményes jelentés tétel végett egy három tagu bizottságnak adatott ki.

5.) Fesztinger Samuelnek a piaci szemét és vásárvám bérletéről való felmondása ügyérsi vélemény folytán elfogadtatott s egyuttal bizottság küldetik ki az árverezési feltételek átdolgozása végett. Mindkét felmondás az új ipartörvénynek azon intézkedése következtében történt, miszerint az idegen iparosok és kereskedők a heti-vásárokat nem látogathatják.

6.) Több helybeli izráelitának azon kérése, hogy a f. évi december 13-án tartandó országos vásár ugyanazon hó 17-ére halasztassék el: nem fogadtatott el.

7.) Végül a rendőrkapitányi állomás betöltésére határnapul f. évi december 1-ső napja tűzetett ki; s ezzel a gyűlés eloszlott.

—y.

VEGYESEK.

— Városunkba időz több napok óta Berczelly Jenő miniszteri tanácsos a törvényszék, ügyészség és járásbíróság megvizsgálása céljából. Kisérétében van dr. Törty Gusztáv miniszteri fogalmazó.

— Passió játék. Az ó-bajor passió-társaság tegnap tartotta első előadását az „Angol“ szálloda színtermében, 30 élő alak közreműködése mellett. Színre hozták: „A nagy kiengesztelő áldozat a Golgottán. Jézus szenvedése, halála és feltámadása. Az utolsó vacsora stb. Ma tartják második és utolsó előadásukat.

— Gróf Schmettow Gyertyánffy Matild zongora művész és 12 éves leánya Desirée énekesnő, Hagen Amália Münchenből (Bajorország) szavalata közreműködésével folyó hó 20-án az „Angol“ szálloda színtermében Hangversenyt rendez.

— Folyó hó 11-dike óta a beállított naponkénti kettős postajárat következtében már reggeli 8 orakor kapjuk az előző nap dátumával megjelent budapesti és kolozsvári lapokat.

— A múlt heti vásárt zöldség vásárnak nevezhetnők, mert a konyha-növények nagyban voltak piacunkon képviselve. A káposztának 100-a 1—2 frt volt. Murok mintegy 3 literes zsákja 40—50 kron volt kapható. A gabnabehozatal kevés volt, kereslete szintén, kivéve a zabot, mely már korán felszedetett, régi vékaja 60 kron. A bel- és külföldi gabnapiaczokról sem jönnek ár-emelkedésre mutató hírek.

— Az első hó tegnap virradólag jelent meg, azonban vékony leple még a göröngyöket sem takarta el. Különböző időjárásunk borongó, kisebb és nagyobb foku hűvös időjárással, melyből a közeledő tél beköszöntését következtethetjük.

— Szamos Ujvárt azt reméli, hogy a Trefort Ágoston közoktatásügyi miniszter látogatásának üdvös következményei lesznek. A miniszter a kolozsvári útja alkalmából rándult át e városba s ez útjának egyéb célja is volt, mint a görög katolikus püspököt meglátogatni. Személyesen akart meggyőződni, igazak-e ama szomorú hírek, melyek az ottani görög-katolikusok egyházi viszonyairól elterjedtek. A miniszter maga is tartahatloknak találta ez állapotokat s azt hiszik, hogy az ő rendelkezése alatt álló eszközökkel nem lesz nehéz változtatni rajtok. Mint olvassuk, a miniszter már ki is küldte Leövey Sándor titkárt Szamosujvárra, hogy a szükséges előzetes intézkedéseket megtegye.

— Kossuth Lajos „Iratái“ negyedik kötetének folytatása rövid idő múlva ismét megindul. Gyöngékedése akadályozta egy idő óta a munkában Visszaemlékezéseinek folytatása, mely „Széchenyi István“ czimet visel, négyötöd részben majd egy éve készen van s ha még pár napig dolgozhatik rajta, be fogja fejezni. Ezt s Wesselényi Miklósnak és Deák Ferencznek hozzá intézett leveleit fogja első sorban megküldeni az „Atheneum“ társaságnak, mely ez iratokat a „Pesti Napló“-ban adja ki. Kossuth, mint írja, ez iratok befejezése után a közös vámterület kérdéséről szándékozik írni.

— A magyar országos kiállítás ügye szóba került egy párisi havi ülésen. A bécsi francia nagykövet hívta föl reá a francia nemzetgazdák figyelmét s igen rokonszenvesen ismertetvén a tervezett tárlatot, utalt a mezőgazdasági csoportban megtartandó időszaki nemzetközi kiállításokra. A nagykövet hangsúlyozta a magyarok rokonszenvét Franciaország iránt s ellene nyilatkozott a magyar kiviteli cikkekkel rótt vámk emelésének; felajánlotta vendégszeretetét is mindazon francia nemzetgazdáknak, kik a budapesti kiállítás alatt Bécsbe és Budapestre utaznak. A társaság nevében Say Leon mondott köszönetet az előadásért.

— A román királyi pár Budapestre érkezett. Fogadására egybegyűltek Tisza Kálmán miniszterelnök, Edelsheim Gyula br. főhadparancsnok, Szapáry István gr. Gerlóczy Budapest főváros alpolgármestere stb. A magyar urak mindannyian magyar diszruhában jelentek meg, a katonai méltóságok pedig díszegyenruhát viseltek. Kevéssel a vonat megérkezése előtt megjelent a király ő felsége osztrák-magyar tábornoki díszegyenruhában. Mondel báró főhadsegéde kíséretében. A király ő felségét a vasút mentén összegyűlt nagyszámu közönség zajosan megéljenezte. Ő felsége keresztülment az udvari várótermen és a peronon az udvari notabilitások tisztelgését fogadta. Megérkeztek a kirendelt katonai zenekar az osztrák néphymnust játszta. A király szemlét tartott a kirendelt katonaság és zenekar fölött, aztán néhány szót váltott az egybegyűltekkel, mire a vonat berobogott. Dübörgését ellensúlyozta a Károly román király nevét viselő osztrák-magyar gyalogezred zenekarának hatalmas indulója. A zenekar a román nemzeti hymnust intonálta. A mint a vonat megállt, Károly király, ki osztrák-magyar ezredének ezredesi egyenruháját viselte, elhagyta a szalonkocsit s lesegítette hitvesét, ki barnásszürke úti öltönyt viselt, a szalonkocsiból. Ferencz József király a román uralkodó pár elé sietett és a román királlyal szívesen kezét fogott, s a királynét is a legszívesebben üdvözölte és kezét csókolt neki. A közönség zajosan éljenezett. A kölcsönös üdvözlések után Ferencz József király ő felsége karján ve-

zette ki a román királynét a termen át az udvari kocsihoz. A fogatok a társaság zajos éljenzése közt robogtak el, s a budai királyi várakba hajtottak. Károly román király igen rokonszenves dalia alak, fekete hosszas körszakállal; a királynő igen szép jelenség s vonásai elárulják a szellemes írónőt.

— **Cleveland Grover**, az amerikai új elnök neve sűrűn olvasható most az összes művelt világ lapjaiban. Sok mindent összeírnak róla, de a különböző cikkek mind megegyeznek abban, hogy nála senki sem lehet alkalmasabb, megtörni a penzemberek hatalmát megszüntetni az elharapódzott visszaéléseket. A közügyek terén töltött pályáján eléggé bebizonyította már, hogy szigorú erkölcsi elveknek hódol s rendkívüli erélyes ember. Élettörténete eléggé változatos, a szó szoros értelmében amerikaias. Még csak negyvenhét éves. Atyja szegény falusi pap volt, ki nem sokat áldozhatott fia nevelésére. Az ifjú Cleveland már tizenhat éves korában elhagyta a szülei házat s először is egy fűszerkereskedésben szerezte kenyerét. Majd tanító lett a new-yorki vakok intézetében, később másoló egy ügyvédi irodában. Ez utóbbi állás csak heti négy dollár jövedelmet hozott neki, de a tehetséges ifjunak alkalma nyílt a jogi tudományok terén is kiképezni magát. Huszanhat éves korában már kerületi ügyészhelyettes, hét év múlva tartományi főbíró volt. 1881-ben Buffalo polgármesterének választották meg s ez állásban oly buzgó tevékenységet fejtett ki, hogy az ellenpárti köztársaságiak rokonszenvét is megnyerte. Mikor a következő évben New-York kormányzói tisztére jelöltek, a köztársaságiak is tömegesen adták rá szavazatukat s roppant többséggel választották meg. Most a legmagasabb állásra jutott, melyre a közbizalom valakit emelhet. Köztársasági elnök lett. Nőtlen, magas termetű férfiú, barna hajjal, átható fényű szemekkel s méltóságos arczkitejezéssel. Főjellemvonása a nyílt őszinteség. Röviden, csaknem nyersen beszél. Első látszatra rideg, szivtelen embernek látszik, pedig alapján szelíd természetű ember, kinek szíve tud melegen is érezni. Azért szereti, becsüli mindenki, kinek alkalma volt megismerni.

— **Sachelari** romániai ezredes és az ottani első hadtest vezérkari főnöke, ki a magyar honvédség intézményét hosszabban tanulmányozta, Bukarestbe visszatérvén, a király jelenlétében felolvasást tartott tapasztalatairól s nagy elismeréssel nyilatkozott mind a honvédségről, mind a szíves fogadtatásról, melyben őt honvédtisztjeinek részesítették.

— **A hora-tüntetések** Romániában siralmasan megbuktak. A kormány elővigyázati intézkedéseket tett, hogy a magyarelleses tüntetések tulságba ne menjenek; de az intézkedéseket fölöslegessé tette a román közönség közönyössége. Bukarestben csupán az Erdélyből való románság és a tanulók vettek részt, a tervezett lakomát pedig nem tarthatták meg, mert résztvevő nem jelentkezett; így azután a rendezőség le is mondott minden nagyobb ünnepélyeségről.

**** Közgazdasági hírek.** — **A mezőgazdasági válság** élénken foglalkoztatja most Anglia és Franciaország parlamenti köreit. Mundella, angol miniszter, a parlamentben mondott beszédében kiméletlenül tártá fel az angol földmives osztály hátrányait, egyszersmind utasítja a gazdákat, hogy szerezzék meg a versenyképesség feltételeit. Ugyanily szellemben beszélt a napokban a francia földmívelési miniszter is. Ajánlotta a belterjes gazdálkodást, melyben a versenyképesség feltételeit látja. Ajánlotta a marhatenyésztés emelését s nemesítését. Mindez azt mutatja, hogy a válság nem csak nálunk van meg, hanem világszerte általános a baj. — **Az országútak** széleinek gyümölcsfákkal beültetését Sziléziában kormánybiztos felügyelete alatt 20 évvel ezelőtt kezdték meg. Ezen gyümölcsfa-ültetvények ma már oly jövedelmet hajtanak, hogy abból az ütfenntartási költségek nagyrésztben fedezhetők. Egy kerületben elültetett 11,372 gyümölcsfa-átlag évenként 4900 márka jövedelmet ad. — **A selyemtenyésztést** az Egyesült-Államok kormánya is igyekszik előmozdítani, ámbár az amerikaik nem igen veszik komolyan a dolgot, mondván, hogy a szegényebb népnek való bibelődés. Mindazonáltal a kongresszus 15 ezer dollárt szavazott meg a se-

**** Apró hírek.** — **Királyunk** a saját életnagyságu arezképét küldte ajándékba a német birodalmi kancellárnak. — **Trefort Ágoston** közoktatás-ügyi miniszter körrendeletet intézett az ország összes tanügyi hatóságaihoz, figyelmeztetve őket a német nyelv alaposabb oktatására, mert a német nyelv hiányos ismerete nagy akadályul szolgál azoknak, kik a keleti akademiába vagy katonai intézetbe akarnak lépni. — **A román királyi pár** Bécsben. Bár szigorú inkognitóban utaztak, Bécsben a vasúti pályaházban a trónörökös-pár; a román és német nagykövetek s más előkelőségek fogadták őket. A trónörökös a királylyal, Stefánia főhercegeasszony a királynéval összeölelkeztek s megcsókolták egymást. Este a trónörököshöz, a burgba voltak ebédre hivatalosak. — **Esztegar József Vartán** mechtarista püspököt Bécsben ünnepélyesen szentelték föl szelimbrai érsekké. Esztegar szamosujvári születésű, jelenleg negyvenkét éves és huszonkét év óta tagja a mechtaristák bécsi kongregációjának. — **Az osztrák egészségügyi tanács**, a párisi kholera-hírek következtében, rendkívüli ülést tartott és szigorú intézkedéseket állapított meg a Párisból érkező villámvonatokra nézve is. — **Bosznia**ról egy horvát forrásból eredő hír azt újságolja, hogy tavaszkor népszavazás lesz annak eldöntése végett, hova tartozzék Bosznia. — **Zágrábban** a délszláv akadémia ünnepe símán folyt le. Strossmayer püspököt sok óvációban részesítették, de a közlekedésség nem szállt valami magasra. — **Debreczenben** Boros Sándor értékes márvány-emléket ajánlott föl a még jeltelen honvéd-sir fölé; csak felíratos táblát kell beleilleszteni s az emléket fölállítani. — **Fiumében** a tanári kör e télen is rendez magyar és olasz felolvasásokat. — **Ledru-Rollin emlékére** Párisban szobrot emelnek s alkalmasint már februárban leleplezik. — **Egy francia hivatalos lap** közzé teszi, hogy Párisban 1889-ben nemzetközi kiállítás lesz. — **Halleben** az egyetem magyar hallgatói megalakították egyeteket, tizennégy taggal. **A cseh molnárok** vasárnap vagy harmadfélszázan gyűltek össze Prágában, hevesen kifakadtak a magyar liszt versenye ellen s egyikök azt kívánta, hogy minden igaz cseh honleány csak cseh lisztet vásároljon, ha rosszabb és drágább is. — **Öt szudáni harcos** mutogatja magát Bécsben; különböző szerszámokat és állatokat hoztak magukkal s mint a mahdi harcosai lépnek föl. — **Hét új bibornokot** nevezett ki Leó pápa a konzisztoriumban. Egyikök Ganglbauer bécsi érsek. — **A kholera** Párisban egyre terjed. Már oly kerületekben is fordultak elő esetek, hol eddig a járvány nem mutatkozott. — **Szent-Pétervárt** a rendőrség újabb titkos nyomdát fedezett föl s több embert e miatt elfogtak. — **Párisban** az a hír, hogy Tonkingba nem küldenek újabb haderőt, mert valószínű, hogy a béke Khinnával rövid időn meg lesz köthető. — **A himlőoltás** ügyében Bismarck herceg a birodalmi gyűlés határozata következtében enquet-et hívott össze s a szakértők a himlőoltási kényszer fentartása s a régi mód alkalmazása mellett nyilatkoztak. — **Az angol kormány** tagjai közt komoly véleménykülömbőség uralkodik az egyiptomi pénzügyek rendezése dolgában s ismételt tanácskozássok sem vezettek eredményre. — **A párisi törvényszék** végleg fölbontotta a Patti Adél és de Caux marquis házasságát. — **A walesi herceg** múlt vasárnap ülte meg 43-ik születésnapját s Londonban ez alkalomból fényes kivilágítást rendeztek. — **A gálszecei gör. kath. egyházkerület** lelkészei és tanítói a Sztankiezon tartott őszi gyűlés alkalmával örömmel jelenthették, hogy tisztán tot aju vidékükön mily haladást tesznek a gyermekek a magyar nyelvben. — **Aradon** a lövészegylet tiszteletbeli tagjává választotta Kossuth Lajost s ezt meglehangú levélben adta neki tudtára. — **A magyar delegáció** gróf Tisza Lajos elnökle alatt teljes ülést tartott. Az osztrák delegációból üzenet érkezett, melyszerint ott a külügyi hadügyi és pénzügyi költségvetéseket elfogadták. Szilágyi Dezső ellenezte a boszniai erődtítésekre megszavazott összeg felhasználási idejének meghosszabbítását, mert szerinte ez nem a delegáció hanem a parlament hatáskörébe tartozik. A többség azonban megszavazta. — **Khinai kiállítók Budapestén.** Ausztria-Magyarország sangai-i konzuljától a napokban hivatalos levél érkezett az országos kiállítás igazgatóságához. A konzul tudat-

ja e levélben, hogy a budapesti általános kiállítás iránt ottani kereskedelmi és iparos körökben is érdeklődés mutatkozik.

KÖZGAZDASÁG.

Az állattartás télen.

Nemsokára elérkezik a téli takarmányozás ideje. A gazda ezt úgy rendezze be, hogy a lehető legtöbb haszna legyen belőle. Számitsón, mérjen és jegyezzen mindent és ne feledje, hogy az ő szeme hízalja a jószágot, valamint azt se feledje, hogy az ő foglalkozása nem egyéb, mint üzlet, melynél csak azt kell nézni mi ad nyereséget, mi ad veszteséget. Fő dolog, hogy az állatok tél kezdetekor jó húsban legyenek, mert az oly állat, mely rossz állapotban megy neki a télnek, nem adhat nyereséget. A jó állapotban lévő állatokat lehet csak jól átteleltetni. Nagy figyelmet kell fordítani télen át a trágyára. Sohasem volt a gazdának a trágyára oly nagy szükségük, mint most. Minél több trágyát kell tehát a gazdaságban előállítani, és az előállítottnak gondját kell viselni. Az állatok jó átteleltetésének lényeges feltételei a következők: elegendő, egészséges takarmány, elegendő tiszta ivóvíz, meleg száraz istálló és jó tiszta levegő. Ebből nem következik, hogy az állatokat télen át folyton az istállóban kell tartani; sőt ellenkezőleg, ha az idő kedvező, minél gyakrabban ki kell őket eresztetni az istálló előtti térre. A munkás állatokat most midőn az őszi munkát végzik, jól kell táplálni, lehetőleg változatos takarmánnyal. A csikók növesztése bő táplálással és jó ápolással kell előmozdítani. A legelőről behozott teheneknek szénát, takarmány-tengerit és lisztes takarmányt adjunk; a mennyit tisztára megessznek, se többet se kevesebbet. Egy borjunak nem tulságos sok egy tehén adagának harmadrésze. A hízó malacoknak most gyorsan kell gyarapodniok. A gabona olcsó, a hús drága, változtatassunk tehát az előbbiből minél többet hússá.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Szám: 14,948.—1884.

Hirdetmény.

A megye bizottsága folyó évi október hó 27-én tartott rendes őszi közgyűlésében 92. jk. sz. határozatával a soósmezei és pánczélcsehi választókerületekben elhalálozás, illetve a törvényhatóság területéről történt végleg eltávozás folytán üresedésbe jött 1—1 választott megyebizottsági tag helyének betöltése céljából mindkét választó-kerületre nézve választást rendelve el, a választások határidejét 1884. évi december 1-ső napjára tűzte ki.

Ehhez képest:

1. a soósmezei választó kerületben Simó Béla kir. segédtanfelügyelő és megyebizottsági tag elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 13 község, névszerint: Dobrocsína, Kabalapataka, Kápolna, Konkolyfalva, Ködmönös, Közfalu, Muncsel, Nagy-Borszó, Oláh-Fodorháza, Oroszmező, Soósmező, Tőkepataka és Tordavilma 1 bizottsági tagot.

2. A pánczélcsehi választó kerületben Pataki Dániel megyebizottsági tag elnökle alatt választ az azon kerülethez beosztott 25 község, névszerint: Alparét, Antos, Bezdéd, Bujdos, Csernek, Felső-Csobánka, Fűzes, Fűzes-Sz.-Péter, Gyurkapataka, Kalocsa, Kecskéháta, Komlósújfalva, Nagy-mező, Erdő-Oláh-Vásárhely, Oszvaly, Pánczélcseh, Paptelke, Pusztas Újfalu, Réce-Keresztur, Szent-Katolna-Dorna, Szótelke, Tálósfalva, Vajdaháza, Veczk és völcs, 1 bizottsági tagot.

Midőn erről a választó-jogosult közönséget értesítem, egyszersmind az 1870. évi XLII. t.-cz. 20. 27. 30. 32. 33. 34. 35. 37. és 40. §§-iban foglalt intézkedésekre figyelmessé teszem.

Deés, 1884. év november 11-én.

Br. Diószegi Géza, főjegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.

